

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autor/ka DP: Bc. Kateřina Venclová, DiS.

Termín SZZ:

Název DP: Rodina a mateřská škola v procesu inkluze

Datum posudku:

Vedoucího práce	Oponentský: 1. 6. 2020
Posuzovatel:	Posuzovatel: Mgr. Hana Splavcová

A. Kriteriaální posouzení náležitostí DP:

	A	B	C	N
1. Cíl	Formulace obsahově funkční, formulačně zřetelná.	Drobné nedostatky v obsahové a/nebo funkční formulaci.	Nefunkční formulace formálně (např. příliš obecná) i obsahově.	Chybí.
2. Závěr	Shrnuje práci jako celek, přesahuje obsah DP v jeho hlubší reflexi a hodnocení, reaguje na cíle, obsahuje argumentované stanovisko autora.	Mezi A a C	Popisuje obsah, neobsahuje širší reflexi problému, nehodnotí nebo neobsahuje stanovisko autora, neváže se k cíli.	Chybí.
3. Odkazy a citace	Vše dokumentováno, zřejmé oddělení převzatého a vlastního.	Nezřetelné oddělení převzatého a vlastního, drobné nedostatky v citacích a seznamu literatury.	Chybějící odkazy, nepřesné, nesprávně uváděné infor. zdroje, seznam liter. neodpovídá citacím, apod.	Nevyhovuje.
4. Formální náležitosti (abstrakt, klíčová slova, angl. překlady, rozsah)	Ano	Neúplné:	DOPLNIT při obhajobě:	Nevyhovuje zcela.
5. Jazyková úroveň	Vhodná větná stylistika a gramatická správnost.	Drobné nedostatky ve stylistice a/nebo gramatice.	Výraznější nedostatky (doplnit příklady):	Nevyhovuje zcela.

B. Expertní posouzení kvality obou částí DP:

Legenda:

A = kvalitní zpracování, B = dílčí nedostatky, C = závažnější nedostatky, N = nevyhovuje

Teoretická úroveň, resp. část

Úroveň odbornosti textu včetně používání odborné terminologie a dovednosti vymezit problém k řešení	A	B	C	N
Logická struktura výkladu	A	B	C	N
Argumentace soudů je obsažena a je funkční	A	B	C	N
Funkční provázanost teoretické a praktické části	A	B	C	N
Odborná literatura: množství a kvalita zdrojů včetně zahraničních, aktuálnost.	A	B	C	N

Autorský přínos	A	B	C	N
-----------------	---	---	---	---

Empirická úroveň, resp. část

Vymezení úkolů (cílů)	A	B	C	N
Charakteristika výzkumného šetření (metodologický základ) a/nebo zdůvodnění empirických postupů	A	B	C	N
Dokumentace výzkumu (čas, místo, postup) nebo praktických činností	A	B	C	N
Interpretační nebo reflektivní úroveň empirických údajů	A	B	C	N
Autorský přínos	A	B	C	N

Slovní hodnocení a sdělení autorovi/ autorce DP:

Autorka ve své práci otevírá velmi zásadní téma, které je nedílnou součástí společného vzdělávání – role rodiny ve vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Práce má určitě potenciál naplnit očekávání autorky přispět do diskuse o inkluzi a podpořit učitele v jejich profesním rozvoji. K tomu autorce doporučuji téma nadále rozvíjet a svá zjištění publikovat (například formou článků).

Vyjádření k celku DP a jejímu přínosu:

Problematika společného vzdělávání je aktuální, stále diskutovaná na různých úrovních. Předložená práce přináší vhled do této problematiky z pohledu zúčastněných rodin, které využívají pro vzdělávání svého dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami běžnou třídu mateřské školy. K úspěšnému zapojení dětí se speciálními vzdělávacími potřebami do mateřské školy je nutné zajistit bezpečné prostředí. To je však možné uskutečnit pouze v případě, kdy jsou pracovníci mateřské školy profesně zdatní, osobnostně vyspělí, mají zájem o rozvoj každého dítěte, jsou otevřeni přijímání nových poznatků, podporují spolupráci mezi rodinou a školou a vnímají rodiče dětí jako partnera. To se také potvrdilo v podobě zjištěných a pojmenovaných očekávání, potřeb i obav rodičů, kteří se zapojili do výzkumu. Poznatky z provedených rozhovorů by mohli dobře využít učitelé, kteří se připravují na přijetí dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami. Stejně tak i rodiče, kteří zvažují, do jaké mateřské školy přihlásit své dítě se speciálními vzdělávacími potřebami.

Ve své práci otevírá autorka mnoho zajímavých témat, která by zasluhovala pozornost a další zpracování. Jedním z nich by mohlo být určitě doplnění pohledu školy.

Vyjádření k dílčím nebo specifickým záležitostem DP:

Teoretická část práce dobře mapuje problematiku společného vzdělávání. Je zde věnován prostor samotné koncepci, právním předpisům, charakteristice vývoje dítěte předškolního věku, možnostem zařazení dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami do mateřské školy i rodinám dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. V teoretické části se objevují drobné nepřesnosti, a to zejména v kapitolách věnovaných právním předpisům a jejich výkladu (např.: s. 15 - nárok na asistenta pedagoga – není nárokový, toto PO může, ale nemusí být dítěti přiznáno; s. 17 – vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných není novelou, ale novým právním

předpisem). V kapitole 1.5 a 1.5.1 se míchají pojmy integrace a inkluze. Nicméně tyto odchylky nemají vliv na celkově dobré zpracování.

Praktická část je velmi kvalitně zpracovaná. Zvolená metodologie vyžadovala od autorky časově náročné aktivity. Oceňuji výběr výzkumného vzorku, který zahrnuje pestrou paletu speciálních vzdělávacích potřeb, respektive zdravotních omezení sledovaných dětí. Z informací, které rodiče v rozhovorech autorce výzkumu poskytli (a ona sama uvádí) je patrné, že se jedná o rodiče aktivní a do určité míry smířené, poučené a pozitivně naladěné k budoucnosti. Nermalou zásluhu na otevřenosti rodičů má jistě i autorka sama, která shromážděnými údaji dokumentuje vlastní pozitivní postoj, komunikační dovednosti i schopnost empatie.

V další části autorka potvrdila své pozorovací schopnosti. Záznam z pozorování je ucelený, je možné si na jeho základě vytvořit představu o průběhu vzdělávání. Pozorování v některých třídách odhalilo částečné nedostatky v přístupu učitelů, které z rozhovorů nevypluly. Rodiče samozřejmě nejsou přímými účastníky průběhu vzdělávání a nemohou se k některým otázkám vyjadřovat. Není cílem podrobit učitele kritice, kterou si zcela jistě nezaslouží. Je třeba ocenit jejich vůli na sobě pracovat, komunikovat s rodiči a dále se vzdělávat. Přesto se zde ukazuje, jak je pro učitele těžké vystoupit ze zaběhlých stereotypů a měnit způsob práce. Odkrytí těchto nedostatků představuje prostor pro rozvoj profesních kompetencí učitelů v oblasti individualizace. To jim umožní lépe provázovat vzdělávací nabídku s potřebami a možnostmi dětí. Bohužel k tomuto už nebyl v práci prostor. Může být předmětem dalšího zkoumání.

Náměty k diskusi při obhajobě DP:

1. Pojetí předškolního vzdělávání – má své opodstatnění rozdělení předškolního věku do/ od tří let?
2. Jedinou skutečností, kterou jsem v popisu postrádala, byl celkový počet dětí ve třídě. Zajímavou informací by mohlo být také zjištění, kolik dní a hodin v týdnu sledované děti pobývají v mateřské škole.
3. Jakým způsobem byste podpořila profesní rozvoj učitelů?
4. Co vám osobně tato práce přinesla?

Doporučuji k obhajobě :

ANO

NE

Návrh hodnocení:

výborně	velmi dobře	dobře	nevyhovuje
----------------	--------------------	--------------	-------------------

Podpis: Mgr. Hana Splavcová